

Mattheus 8:8

“En de hoofdman over honderd antwoordende, zeide:

**’Heere! ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zou inkomen;
maar spreek alleen een woord en mijn knecht zal genezen worden’ ”**

**De hoofdman over honderd: 1 zijn bewogenheid 2 zijn nederigheid 3
zijn zekerheid**

Gemeente,

Wat is geloof? Echt geloof? Dat is natuurlijk een ontzettend belangrijke vraag. Want wie gelooft heeft het eeuwige leven, en wie niet gelooft blijft onder de toorn Gods. Dus wat is dan geloof?

We hopen enkele zondagochtenden hierover onderwijs te krijgen met elkaar. Eerst hopen we twee keer stil te staan bij mensen met een groot geloof. Deze hoofdman over honderd en volgende week de Kananese vrouw. Daarna twee keer bij mensen met een klein geloof: Petrus in de golven en al de discipelen. Tenslotte een keer bij die man die uitroept: ik geloof, kom mijn ongelovigheid te hulp. Om zo steeds helderder te krijgen: wat is geloof?

Dan beginnen wij bij mensen met een groot geloof. Dat lijkt me een juist begin. Want stel dat iemand aan u vraagt: wat is een courgette, hoe ziet zo’n ding eruit? Dan loopt u de tuin in waar u er een paar hebt staan. En wat doet u dan? Dan zoekt u één van de mooiste uit en die neemt u mee om te laten zien: dit is een courgette. Ja, er hangen er ook een paar in de tuin die veel kleiner zijn en wat in elkaar geschrompeld. Maar als iemand vraagt: wat is een courgette, dan laat je één van de mooiste zien. Nu, als iemand vraagt: wat is geloof? Dan laten we het mooiste geloof zien, het grote geloof. Kijk eens, deze hoofdman. O ja, er is ook klein geloof, in elkaar geschrompeld, scheefgegroeid, maar als iemand vraagt: wat is geloof, dan laat je het geloof zien in zijn mooiste vorm. Zoals bij deze hoofdman. Van wie Jezus verwonderd zegt: zo groot geloof heb Ik zelfs in Israel niet gevonden.

1 zijn bewogenheid.

Die hoofdman was dus een militair. Een commandant over 100 soldaten. En hij was daartoe aangesteld door koning Herodes. En deze koning had hem de aanstelling gegeven om die 100 soldaten te commanderen, de regie over te hebben. Dat kon ook wel nodig zijn want Kapernaum lag helemaal in het noorden van Israel, zowat tegen de grens met Tyrus aan. Wij zouden zeggen: Groningen bijv. En grensgebieden hebben het eerste verdediging nodig, als de vijand binnenvalt met een leger, begint het daar. Dat hield toentertijd ook in,

zonder alle media, dat daar berichten uit Israel maar langzaam en sporadisch binnen sijpelden. Als er in Judea wat gebeurde kon het weken duren voor men daar in Kapernaum van hoorde, via een rondtrekkende handelskaravaan bijv. Daar woonde deze hoofdman over honderd. Ongetwijfeld in een mooi huis, mooie villa, want hij had een prima positie. Nou weten we van deze hoofdman ook nog iets meer. Hij was natuurlijk een Romein, iemand van de bezetter. Maar hij had het volk van de Joden lief. Dat staat in Lucas 7 bij deze geschiedenis. En dat was gebleken, want hij had zelf een synagoge gebouwd voor de Joden in Kapernaum. Dat doe je niet zomaar voor het volk dat je bezet én een nieuwe synagoge, een nieuwe kerk, dan moet je aardig wat geld hebben om die in je eentje te kunnen laten bouwen. Paar miljoen toch al gauw. En je moet het volk echt wel liefhebben om die in je eentje te willen laten bouwen. Vandaar dat de Joodse oudsten ook tegen Jezus zullen zeggen: deze man is het wel waard dat U hem helpt.

En dat was nodig, want één van zijn slaven was ziek. Had acute verlamingsverschijnselen gekregen. En lag op sterven, zie Lucas. En deze hoofdman stuurt enkele Joodse leiders naar Jezus toe. Met de vraag, het gebed: kom en maak mijn slaaf gezond. Nou, dat zegt wel wat. Als een hoofdman zoveel moeite doet en laat doen voor een slaaf. Een slaaf kon je kopen voor 30 euro in die dagen. En er waren genoeg hoofdmannen die daarom niet zoveel overhadden voor een slaaf. Al gauw zou het meer kosten om hem beter te laten maken dan wanneer een nieuwe zou kopen. Hij behandelt die slaaf alsof het een kind van hem is. Heere Jezus, kom hem genezen.

Dat is al wel een mooie trek van het geloof. Dat het geloof zich bekommert om anderen. Juist ook voor anderen die er een beetje buiten vallen. En ook al kost dat nogal wat. Maar het geloof kent medelijden met anderen. Ook met mensen die er een beetje buiten vallen, op schoolplein, in de maatschappij. Kijk, dat is geen bewijs van geloof, want iemand die niet gelooft kan ook heel zorgzaam en bewogen zijn met anderen, maar dan zal iemand die gelooft dat toch zeker zijn of behoren te zijn. En vanuit andere motieven: nl om God daarmee te laten verheerlijken en te bidden dat anderen daardoor ook God en Jezus leren kennen. Geloof opent harten en ogen en portemonnees voor anderen.

En dan zegt Jezus direct: Ik zal komen en hem genezen. Jezus zal naar het huis, de villa van deze hoofdman toekomen. Jezus is gewillig om deze man te verhoren. Hij komt tot hem. Dat is toch het wonderlijke en grote van genade. Jezus komt. Jezus wil bij ons verblijven. Dat is toch wat elke kerkdienst zo bijzonder maakt. Jezus komt tot ons. Hij, de Zoon van God. Die gekomen is naar de wereld met kerst. Die geleden heeft en gekruisigd is, gestorven en begraven. Ja is nedergedaald ter hel. Om de

toorn Gods tegen de zonde te dragen, om rechtvaardigheid te verwerven. Vergeving der zonden en de Heilige Geest. Jezus, Die nu verhoogd en verheerlijkt is en de schatten van vergeving en de Heilige Geest kan uitdelen: Hij komt tot ons. Elke kerkdienst. Misschien nadat je erom gevraagd had vanochtend: o Heere Jezus, wilt U komen? Ik verlang zo naar U, ik hoop zo U te ontmoeten? Dat je dat vanmorgen hebt gebeden. Misschien nadat je er helemaal niet om gebeden hebt, niet eens bij stilgestaan hebt, je bent gewoon naar de kerk gegaan, net als altijd, beetje omdat het op prijs gesteld wordt, omdat ze allemaal gaan thuis, dus je ging ook maar weer. Maar in elk geval: Jezus is gekomen. Genade zij u en vrede. En dat Jezus wil komen heeft Hij al in de Heilige Doop verzegeld. Ongevraagd, maar Hij liet toen al zien en zeggen: Ik kom. En daarom komt Hij, elke kerkdienst weer. Met handen vol vergeving en Heilige Geest.

2 zijn nederigheid

En dan gaan we zien wat geloof is, wat groot geloof is. Want dan zegt de hoofdman twee dingen. Het eerste is: Heere! ik ben niet waardig dat ge onder mijn dak zoudt inkomen. Ik ben niet waardig. Hij had er eerst zelf om gevraagd, maar nu Jezus echt wil komen en dichterbij komt zegt hij, belijdt hij, beleeft hij: ik ben niet waardig. Dat is bijzonder, dat is geloof. Want hij had het ook andersom kunnen verwoorden. Vanuit de gedachte: ik ben een Romein, een machthebber en ik heb een prima positie en mooie villa. En Jezus is een jood, van het overwonnen en bezette volk, een timmermanszoon, Hij is niet waardig om bij mij te komen. Maar hij zegt het precies andersom: ik ben niet waardig dat U bij mij komt.

Daar staat een woord dat niet zozeer bedoeld: ik verdien het niet, al is dat ook waar, maar vooral bedoeld: ik ben niet geschikt, niet bekwaam ervoor dat U tot mij komt in huis. Dat valt des te meer op omdat die Joodse leiders hadden gezegd toen zei hun vraag overbrachten aan Jezus: hij is waardig dat Gij hem dat doet. Dus andere mensen vonden: die man, die hoofdman, die zo van ons volk houdt en die de synagoge liet bouwen, die is waard om geholpen te worden. Die man is geschikt en bekwaam genoeg. Aan zo'n man heb je wat, aan zo'n man heeft U wat, Heere Jezus. Hij heeft het hart op de goeie plek, hij wil wat doen, en hij heeft ook wat om weg te geven. Die is geschikt voor uw rijk.

Maar zelf beleeft hij dat blijkbaar heel anders. Ik ben niet waardig. Ik ben niet geschikt, niet bekwaam om U te ontvangen in mijn huis. Niet bekwaam, geschikt voor Uw rijk. Al heb ik veel gaven en talenten, veel kennis van de Bijbel, of veel gaven om te organiseren, of

om erover te praten, of om met mijn handen wat te doen. Al heb ik veel geld om te kunnen geven, tijd om te kunnen besteden. Anderen zeggen: die is geschikt voor een ambt, een taak in de gemeente, in Gods Koninkrijk. Het geloof zegt en ervaart: ik ben niet geschikt, niet bekwaam. Want ik zoek in alles zo vaak mezelf, ik doe dingen zo vaak gedachteloos zonder hart, ik ben zo ver van de eer van God vandaan, ik wil zo graag gezien worden, ik ben zo gauw gepasseerd voor mij gevoel. Nee, voor Koning Jezus, Die onderdanen vraagt die Hem bedoelen, Zijn rijk dienen, en de eer van de Vader zoeken, daarvoor ben ik ongeschikt, onbekwaam. Niet waardig dat U komt. Want ik ben onbekwaam tot enig geestelijke goed en geneigd tot alle kwaad.

En opmerkelijk, dat zegt hij als Jezus naar hem toe op weg is. Hij had er eerst zelf om gevraagd: Heere, kom. Maar nu Jezus komt en dichterbij komt beseft hij zijn onwaardigheid, ongeschiktheid. Hoe dichterbij Jezus bij je komt, hoe meer je je onwaardigheid, ongeschiktheid ziet. Dat is zo in het begin van het geloofsleven, dat blijft zo in heel je geloofsleven. Jezus is het Licht, en hoe dichterbij het Licht bij je komt, hoe meer je ziet aan onwaardigheid, ongeschiktheid, aan vezels van eigen eer, eigen roem, onreinheid, onzuiverheid, lauwheid, gebrek aan vurigheid. Hoe verder de lamp van je vandaan is, hoe minder stof je ziet, hoe dichterbij de lamp komt, hoe meer stof je ziet. Dat is geloof: hoe dichterbij Jezus bij je komt, hoe meer je ziet van je onwaardigheid. Je beseft Romeinen 7 steeds beter: dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont. Ik ellendig mens.

Daarom kent geloof altijd verwondering. En groot geloof kent veel verwondering. Heere Jezus, dat U tot mij wilt komen? Zei Elisabeth dat niet: vanwaar komt mij dit dat de moeder mijns Heeren tot mij komt? En nu komt niet de moeder des Heeren, maar de Heere Zelf tot ons. Vanwaar, hoe kan dat? Dat Hij mij zoekt, bij mij wil wonen, mij wil hebben? Dat is geloof!

Wat erg als die verwondering weg is. Je het gewoon vindt dat Jezus komt. Elke zondag weer. Dat je het gewoon vindt dat Hij tot je komt. En in de loop van je leven kan het weer zo gewoon worden, gaan worden. Innerlijk, en ook uiterlijk: je kleedt je niet meer speciaal voor de kerkdienst of het Heilig Avondmaal, want het is gewoon geworden.

Wat erg als je deze verwondering helemaal niet kent. Het normaal vindt dat hij je hebben wil. Omdat je denkt: ik kies voor Jezus, ik wil voor Jezus gaan en je zou alleen verongelijkt zijn als Jezus zou zeggen: ik kan je niet gebruiken. Als Jezus zou zeggen: wat moet Ik met jou beginnen?

2 zijn zekerheid

Dan het tweede waaruit dat geloof van die hoofdman blijkt. Spreek slecht een woord en mijn knecht zal genezen worden. U hoeft daarvoor niet eens te komen, als U het zegt zal het ook gebeuren. En hij heeft daar een vergelijking bij in vers 9. De volgende. Hij zegt: ik ben ook een mens onder de macht. Dat klopte zagen we, want de hoofdman stond onder de macht van Herodes. Die had hem aangesteld en die had hem die positie gegeven. En daarom heeft hij de bevoegdheid, het gezag om tegen zijn soldaten te zeggen: ga, kom, doe iets. En ze zullen het doen. Want ze weten: onze hoofdman heeft de koning achter zich staan. Kijk, bedoelt de hoofdman, zo is dat bij U ook Heere Jezus. U hebt God boven U. U bent maar niet een timmermanszoon, een Joodse rabbi, nee, U bent gezonden door God. En omdat God U heeft gezonden en aangesteld heeft U macht, gezag. U hoeft maar te zeggen en het gebeurt ook. U hoeft maar te spreken en het is zo.

Het is dus: Herodes, hoofdman, knechten. En zo ook: God, Jezus, alle dingen. Jezus heeft bevoegdheid van God gekregen. En dat is voor ons nog duidelijker. Het is Pasen geworden. Jezus is opgewekt door de Vader. Is ten hemel opgenomen en is door de Vader aan Zijn rechterhand gezet. Heeft alle macht gekregen in hemel en op aarde. Hij mag beschikken over alle schatten van de hemel, over alles wat bij de Vader is. En daarom: als U spreekt gebeurt het ook.

Dat is groot geloof. Waarom, nu kijk, je zou het je ook voor kunne stellen: dat die hoofdman zou denken: weet je wat, laat Jezus dan toch maar komen en laat Hem maar eens wat zeggen tegen mijn knecht. En dan ben ik toch benieuwd wat er gebeurt en of er iets gebeurt. Ja, en als ik dan zie en merk dat mijn knecht beter wordt, dan laat ik rondroepen: mijn knecht is genezen door Jezus. Achteraf zal ik belijden: mijn knecht is genezen. Maar nee, nee, het geloof zegt niet achteraf: ja, Jezus heeft het gedaan, maar van tevoren: Jezus zal het doen. Dat is geloof. Groot geloof.

Geloof in Jezus Die gewillig is om te komen. Om met vergeving en de Heilige Geest te komen. Vergeving van schuld en de Heilige Geest Die een nieuw hart geeft: verlangen naar God en berouw over de zonde. En Jezus is bij machte om dat ook te doen. Want Hij heeft alle macht. Dus wat zegt het geloof? Heere Jezus, u zult dat doen, ook bij mij. U zult mij verhoren, U zult dat geven. Want U bent gewillig en U bent machtig.

Maar wat doe ik zo makkelijk? Wat zegt het ongeloof? Bij Jezus is vergeving van schuld en bij Jezus is de Heilige Geest Die harten vernieuwt tot verlangen naar God en echt berouw. Dan zal ik Hem daarom vragen en dan zal ik afwachten. Wachten of ik iets ga merken.

Wachten of ik verandering merk. Wachten of ik in mijn hart licht voel van Gods gunst omdat mijn zonden vergeven zijn. Wachten of ik in mijn hart verandering merk: of ik al verlangen voel en ervaar naar God, of al berouw voel en merk. En als ik dat merk, als dat inderdaad mij gegeven wordt, dan zal ik zeggen: Jezus heeft grote dingen gedaan. Eerst merken en dan zal ik belijden. Dat is ongeloof.

Want wat is geloof? Dat is komen tot Jezus, in Wie vergeving en de Heilige Geest is. Komen tot Jezus en smeken: geef het mij. Ik ben niet waardig, maar schenkt U het mij, U hoeft maar één woord te zeggen, één keer met Uw vingers te knippen. En het zal gebeuren. U zult het doen, U zult redden. Dat belijd ik, voordat ik iets gemerkt heb, voordat ik iets gezien heb. Maar het zal gebeuren, ik zal genezen worden en behouden worden. Groot geloof! Geloof gaat aan het gevoelen en ervaren en merken vooraf. Dat is geloof! Zo vertrouwen op Jezus' gewilligheid en macht dat je al zeker bent voordat je het merkt en voelt en gewaar wordt. Groot geloof. En dan zul je ook op Gods tijd het gaan merken en ervaren. Dan zul je ook op Gods tijd gewaar worden dat Hij het heeft gedaan en dat Hij heeft verhoord.

Luther zegt dan: dan is het geloof het vat. Een groot geloof is een groot vat, daar past veel verhoring in. Een klein geloof is een klein vat, ja daar past weinig verhoring in. Doorgaans, hoe groter het geloof, hoe meer je zult ervaren en gewaar worden van licht en gunst, van het werk van de Geest in je hart. Ja, en soms, als je heel ongelovig bent, heel hardnekkig ongelovig, laat God je wel eens iets ervaren vooraf. Of direct. Om je door het ervaren te brengen tot geloof. Zo goed is God ook nog wel eens. Maar groot geloof heeft dat niet nodig. Groot geloof vertrouwt God op Zijn Woord, vertrouwt Jezus op Zijn gewilligheid en macht, voordat je daar iets van merkt en ervaart. Dat is werk van de Heilige Geest.

Dan noemt Jezus nog iets waaruit dat grote geloof blijkt. Als Jezus zegt: zo groot geloof heb Ik zelfs in Israel niet gevonden. In Israel, bij de Joden, de besnedenen, die al zolang van de Bijbel wisten, die al zo vaak het Oude Testament hadden gelezen, van jongs af aan. Die al zoveel van Jezus hadden gezien en gehoord. Zovele wonderen en zoveel woorden. Maar deze hoofdmans was pas sinds kort met God in aanraking gekomen, en had maar enkele geruchten gehoord van rondtrekkende handelsreizigers en hij gelooft! Dat doet denken aan de koningin van Scheba ooit, die geruchten had gehoord, aan de stad Ninevé, die één preek had gehoord, aan de wijzen uit het Oosten die een ster hadden gezien. En zij waren gekomen, zij hadden geloofd. Op een gerucht, en na één keer. Dat is groot geloof!

Er zijn er ook die hun leven lang al ervan weten. Niet bij gerucht, maar door de prediking. Die zoveel voorbeelden hebben gezien in hun omgeving van anderen die geloofden. En toch, en toch....zelf geloven zij niet. U misschien, jij misschien? Zou je dan niet bidden om geloof? Al zovaak gehoord, al zovaak Jezus gehoord van Zijn macht en gewilligheid. Zou je dan niet bidden: o Heere Jezus, geef mij geloof? Want dat is ook Zijn werk. Dat is ook in Zijn macht. Als je dan maar bidt in geloof: dus niet: Heere Jezus geef mij geloof. En nou ben ik benieuwd of ik wat ga merken. En als ik wat ga merken dan zal ik belijden: Hij heeft mij gehoord. Dat is geen geloof. Dat is: eerst willen zien, eerst willen merken. Is dat de nood van uw leven? Heere, U bent geloof waard, maar ik kan het niet. Heere, ik moet geloven en ik mag geloven, maar ik kan en wil het niet. Heere, help mij. Heere red mij, ik geloof, maar kom mijn ongelovigheid te hulp. Dat is ook geloof!

Maar wee de mens die zich aan die knel onttrekt, die zich uit die worsteling terugtrekt. En maar verder leeft zonder geloof. We horen het Jezus zeggen: kinderen des Koninkrijks zullen worden buitengeworpen. Omdat zij niet geloofd hebben. En in Mattheus 11 zal Jezus zeggen. Kapernaum, wee u Kapernaum, indien in Tyrus en Sidon de teken geschied waren die in u geschied zijn, zij zouden zich bekeerd hebben. Gij zijt tot de hemel toe verheven geweest, gij zult tot de hel toe worden neergestoten. Omdat gij niet geloofd hebt, Mij niet geloofd hebt. Vreselijk: de Bijbel wel gehad te hebben van jongs af aan, de prediking wel gehad te hebben, maar toch niet geloofd te hebben, toch niet je aan Jezus overgegeven hebben. Geen zwaarder oordeel dan het oordeel over het ongelooft onder de prediking.

O Heere, ik kom tot U, ik vlucht tot U, ik geloof, maar kom mij ongelovigheid te hulp.

Amen